

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 211

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston rajausehdotus (kehittämiskokousasia)

TRE:4923/11.04.00/2018

Valmistelija / lisätiedot:
Mikko Nurminen

Valmistelijan yhteystiedot

Yleiskaavapäällikkö Pia Hastio, puh. 040 801 6917 ja vs.
suunnittelupäällikkö Timo Koski, puh. 050 345 7568, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston alustavasta rajausehdotuksesta nähtävilläoloaikana saatu palaute merkitään tiedoksi.

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen valmistelua jatketaan perustelutekstin linjausten pohjalta.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti:

Tuomiokirkon ja siihen liittyvän puistoalueen liittäminen kansallisen kaupunkipuiston alueeseen tutkitaan siten, että alueeseen ei liitetä yksityisomistuksessa olevia korttelialueita.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston alustavasta rajausehdotuksesta nähtävilläoloaikana saatu palaute merkitään tiedoksi.

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen valmistelua jatketaan perustelutekstin linjausten pohjalta.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, yleiskaavapäällikkö Pia Hastiolle sekä vs. suunnittelupäällikkö Timo Koskelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana

Asian käsittely kuluessa Kalervo Kummola teki seuraavan muutosehdotuksen: "Tuomiokirkon ja siihen liittyvän puistoalueen liittäminen kansallisen kaupunkipuiston alueeseen tutkitaan siten, että alueeseen ei liitetä yksityisomistuksessa olevia korttelialueita." Lauri Lyly kannatti Kummolan ehdotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli Kummolan lisäponsiehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tiina Elovaara, Arne Raevaara ja Yrjö Schafeitel poistuivat kokouksesta tämän asiankäsitteilyn jälkeen.

Perustelut

Kaavan nähtävilläolo

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakuvaiheen valmistelu käynnistyi syksyllä 2018. Pormestarin nimeämät suunnittelu- ja ohjausryhmät ovat valmistelleet asiaa kaupunginhallituksen hyväksymään tarveselvitykseen ja päätökseen perustuen (kaupunginhallitus 20.2.2017 § 121). Kansallisen kaupunkipuiston edistäminen on lisäksi kirjattu Lauri Lylyn pormestariohjelman 2017-2021 toimenpiteisiin. Tavoitteena on jättää hakemus Tampereen kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta ympäristöministeriölle vuoden 2020 aikana.

Kaupunginhallitus päätti 12.8.2019 § 334 Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakuvaiheen valmisteluaineiston asettamisesta nähtäville asukkaiden ja osallisten palautteenantoa varten. Rajausehdotus oli nähtävillä 2.9. - 1.10.2019. Mielipiteitä ja kommentteja rajausehdotuksesta haettiin Kohti kansallista kaupunkipuistoa - karttakyselyllä. Mielipiteitä oli myös mahdollista toimittaa kaupungin kirjaamoon. Kyselyssä oli mahdollisuus kommentoida kansallisen kaupunkipuiston rajausehdotusta sekä esittää siihen muutoksia. Kyselyllä kartoitettiin myös mm. asukkaille tärkeitä, virkistykseen sekä ulkoiluun ja tapahtumille soveltuvia, tamperelaisuutta ilmentäviä paikkoja ja luontokohteita. Valmisteluaineistoa esiteltiin Kulttuuritalo Laikussa järjestetyssä asukastilaisuudessa 4.9.2019. Ympäristöministeriön edustajan Jukka-Pekka Flanderin kanssa tehtiin maastokatselmus 19.11.2019 keskustan alueella.

Nähtävillä olon aikana saatiin yhteensä 326 mielipidettä. Karttakyselyyn vastasi 135 vastaajaa, kohdemerkintöjä tehtiin yli 2 000 ja aluumerkintöjä noin 600. Kirjaamoon mielipiteitä jätettiin 191. Osassa kirjaamoon jätetyissä mielipiteissä oli useampia allekirjoittaneita. Syyskuussa järjestettyyn asukastilaisuuteen osallistui noin 110 henkilöä.

Nähtävillä oloaikana annettu karttakyselyn ja kirjaamon mielipiteiden palaute on koottu verkkosivuille osoitteeseen: <https://kartat.tampere.fi/kansallinen-kaupunkipuisto-mielipidekoonti/>

Kansallisen kaupunkipuiston mahdollisuudet ja merkitys Tampereelle

Saadussa palautteessa kansallisen kaupunkipuiston suurimpina mahdollisuuksina nähtiin puistoalueiden säilyminen sekä niiden arvojen turvaaminen, ekologisten arvojen turvaaminen, yhtenäisen vihervestoston muodostuminen sekä kaupungin imagon ja matkailun kehittäminen. Viheralueiden kulttuurihistoria, asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, virkistysmahdollisuuksien tarjoaminen, alueiden viihtyisyys ja kaupunkikuvan vehreys nousivat useissa vastauksissa esille. Kaupunkipuiston nähtiin myös tuovan näkyville kaupungin historiaa mm.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

kaupunkilaisia, koululaisia ja matkailijoita ajatellen sekä vahvistavan yhtenäiset ulkoilureitit ydinkeskustasta metsäalueille saakka. Lisäksi sen katsottiin vahvistavan erilaisille käyttäjille suunnattujen puistojen arvoa.

Kansallisen kaupunkipuiston aluekokonaisuus

Kansallisen kaupunkipuiston aluerajaukseen liittyen karttakyselyn kartalle rajattiin 139 lisättäväksi ehdotettua aluetta ja 15 poistettavaksi ehdotettua aluetta. Lisättäviin alueisiin eniten merkintöjä tuli Eteläpuistoon, Petsamon ja Litukan siirtolapuutarhan alueelle, Särkänniemi-Santalahti-alueelle sekä Alasjärven ympäristöön. Rajauksesta poistettavaksi nettikyselyssä esitettiin mm. Niihaman yksityisten lomakiinteistöjen alueita. Karttakyselyn ns. avoimista vastauksista hieman yli 50 prosenttia koski Eteläpuistoa. Vastaajien mielestä Eteläpuisto tulisi säilyttää puistona, sinne ei pitäisi rakentaa ja alue tulisi liittää kokonaisuudessaan kansallisen kaupunkipuiston rajaukseen.

Kirjaamoon jätetyssä palautteessa eniten palautetta annettiin koskien Eteläpuiston aluetta. Palautteessa toivottiin myös Kirkkosuonnotkon ja Messukylän sekä Kalevan harjualueen sisällyttämistä aluerajaukseen sekä Petsamon asuinalueen ja Litukan siirtolapuutarhan palauttamista tarveselvityksen mukaisesti aluerajaukseen. Kaupin metsäalueiden osalta esitettiin mm. aluerajauksen laajentamista Alasjärven sekä Hepovuoren alueelle sekä itäisen rajan ulottamista 9-tiehen saakka. Aluerajauksesta poistettavaksi toivottiin mm. Pispalan alueen yksityisiä kiinteistöjä sekä Niihaman alueen lomarakentamisen alueita.

Rajausmuutokset on käyty läpi alkuvuodesta kansallisen kaupunkipuiston ohjaus- ja suunnitteluryhmissä sekä ympäristöministeriön kanssa. Esitetyistä rajausmuutoksista on tarkistettu kaavallinen tilanne sekä mahdolliset erilliset suojelupäätökset ja kohteet on käyty läpi ympäristöministeriön kansallisen kaupunkipuiston kriteereiden kautta.

Nähtävillä olleeseen rajausehdotukseen esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset. Rajaukseen liitettävät alueet: Aluerajauksen laajentaminen Niihamassa, Tuomiokirkko ja Tuomiokirkon ympäristö, Alaverstaanraitti, Soukkapuisto, osia Puuvillatehtaankadusta ja Finlaysoninkadusta, Pyynikin kirkkopuiston kuuluvat puistoalueet ja Aleksanterin koulukorttelin kokonaisuus, osa Pirkankatua (Pyynikin kirkkopuiston ja Metson kirjaston välinen katualue), Kolmisopen talot, Rollikkahalli. Rajauksesta poistettavat alueet: Peurankallionkatu 9 ja 7 (1990-luvun alun kerrostalokorttelit Punakylän yhteydessä), Mirkka Rekolanpuisto ja siihen rajautuva 1970-luvun rakennus.

Muita palautteessa ehdotettuja rajausmuutoksia ei esitetä muutettavaksi.

Valmisteluprosessi ja aineiston esitystapa

Mielipiteissä otettiin kantaa myös kansallisen kaupunkipuiston valmisteluprosessiin ja aineiston esitystapaan. Mielipiteissä esitettiin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

rajausehdotuksen palauttamista uudelleen valmisteltavaksi, toivottiin laajempaa asukasyhteistyötä ja avoimuutta. Vastaajat kokivat, että asukkaiden kuuleminen on ollut hankkeessa puutteellista ja asukkaiden vaikutusmahdollisuudet hankkeeseen ovat jääneet epäselväksi. Lisäksi katsottiin, että rajausehdotus ei täytä kansallisen kaupunkipuiston kriteereitä. Muutosalue-merkintätapa koettiin epäselvänä ja toivottiin, että siihen liittyvän määräyksen olisi pitänyt olla mukana valmisteluaineistossa. Lisäksi esille tuotiin rajaukseen kuuluvien yksityisen maanomistusten ja kaupungin maanomistuksen suhde (Pispala, Kauppi-Niihama). Useissa palautteissa kävi ilmi huoli Eteläpuiston rakentamisesta ja tuotiin esille uuden kokonaissuunnitelman laatimisen tarve Eteläpuiston alueelle.

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston valmistelun yhteydessä osallistamista ja asukkaiden kuulemista on tapahtunut prosessin eri vaiheissa. Kansallisen kaupunkipuiston tarveselvitys käynnistettiin 2012 laaditun valtuustoaloitteen pohjalta. Tarveselvityksen luonnosta esiteltiin yleisötilaisuudessa kesäkuussa 2015 ja huhtikuussa 2016. Aineisto oli lisäksi kommentoitavana Valma-valmistelufoorumissa kesällä 2015. Kaupunginhallitus hyväksyi Tampereen kansallisen kaupunkipuiston tarveselvityksen 20.2.2017 ja päätti, että Tampere etenee kohti kansallisen kaupunkipuiston hakuvaihetta sekä käynnistää kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelun. Tarveselvitys vuorovaikutusaineistoinen on toiminut hakuvaiheen valmistelun pohjana.

Kansallisen kaupunkipuiston perustaminen edellyttää ympäristöministeriön kriteereiden ja maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien vaatimusten täyttymistä. Tampereen kaupunki tekee koko prosessin ajan ympäristöministeriön kanssa yhteistyötä varmistaakseen kansallisen kaupunkipuiston perustamisen edellytykset.

Muutosalue on kansallisen kaupunkipuiston aluerajaukseen sisältyvä suurpiirteinen ja asemakaavoituksen mukaisesti tarkentuva aluerajaus, johon liittyy olennaisten arvojen säilymiseksi tarpeellisia määräyksiä (MRL 70 §). Kaupunginhallituksen hakemuksen yhteydessä antamat määräykset siirtyvät hakemuksesta Ympäristöministeriön perustamispäätökseen. Määräys ottaa kantaa vain niihin toimenpiteisiin, joilla turvataan kansallisen kaupunkipuiston kannalta tärkeät erityiset arvot. Rajauspäätöksen mukaisen alueen, muutosaluetta lukuun ottamatta, hoidon ja käytön kannalta tarpeelliset kehittämistavoitteet annetaan hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Valmisteluaineiston nähtävillä olon jälkeen on käynnistetty myös hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelu. Luonnos hoito- ja käyttösuunnitelmasta liitetään mukaan kaupungin hakemukseen kansallisen kaupunkipuiston perustamiseksi. Nähtävillä oloaikana nettikyselyssä oli mahdollista tuoda esiin omia näkemyksiään kansalliseen kaupunkipuistoon liittyvien alueiden hoidosta sekä kuinka haluaisi osallistua hoito- ja käyttösuunnitelman valmisteluun. Hoito- ja käyttösuunnitelmaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

valmistellaan vuorovaikutuksessa MRL § 70:n mukaisesti ja valmistelussa hyödynnetään valmisteluaineiston nähtävillä oloaikana saatua palautetta ja näkemyksiä.

Seuraavat vaiheet

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen sekä hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelua jatketaan tarkistetun aluerajauksen pohjalta suunnittelu- ja ohjausryhmissä. Hakemus Tampereen kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi vuoden 2020 loppuun mennessä.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Taru Hurme, Pia Hastio

Liitteet

- 1 Liite KH 11.5.2020 Kansallisen kaupunkipuiston tilannekatsaus
- 2 Liite KH 11.5.2020 Palautteen pohjalta päivitetty rajausehdotus

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 19.5.2020 www.tampere.fi

Päätös on lähetetty tiedoksi sähköisesti 14.5.2020.

Tampere
14.05.2020

Elina Nikkilä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§211

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työsopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)